

- ۱ قطره های چشمی:
- ۱ قطره اشک مصنوعی
- ۲ سدیم کلراید ۲% و ۵%:
- ۲ داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی NSAID
- ۲ آنچه بیمار باید بداند: در صورتی که دچار مشکلات معده یا گوارشی باشند باید با احتیاط مصرف شوند.
- ۲ کتورولاک Ketorolac ۴/۰ درصد:
- ۳ دیکلوفناک DICLOFENAK ۱/۰ درصد:
- ۳ تتراکاین ۵/۰%:
- ۴ فنیل افرین ۱۰% و ۲/۵%:
- ۴ آتروپین:
- ۵ همتروپین ۲% و ۵%:
- ۵ میدراکس یا تروپیکامید ۵/۰% و ۱%:
- ۵ سیکلوپنتالات ۱%:
- ۶ بتامتازون
- ۶ فلورومتولون
- ۷ نفازولین ۱/۰%-۱۲/۰%-۳/۰%:
- ۷ پردنیزولون ۱%:
- ۸ دگزامتازون ۱/۰%
- ۸ لوتمکس یا لوترا:
- ۸ آنتی بیوتیک ها
- ۸ کلرامفنیکل ۵/۰%:
- ۸ آنچه باید بدانید:
- ۹ پماد تترا سایکلین:
- ۹ پماد اریترومايسين چشمی:
- ۹ جنتامایسین
- ۱۰ سیپروفلوکساسین ۳/۰%:
- ۱۰ لوفلوکساسین
- ۱۱ آسیکلوویر:
- ۱۲ تری فلوریدین Trifluridine ۱% (ویروسید) VIROCID
- ۱۳ ضدقارچ ها: ناتامایسین، فلوکنازول، ایتراکنازول، آمفوتریسین B، کتوکنازول
- ۱۳ قطره ناتامایسین
- ۱۳ قرص وریکوناژول:
- ۱۳ قرص ایتراکنازول:
- ۱۴ داروهای ضد گلوکوم
- ۱۴ بریمونیدین یا بریموگان:
- ۱۴ تیمولول timolol ۵/۰%
- ۱۵ بتاکسولول ۵/۰%

۱۵..... پیلوکارپین:

۱۶..... ۲%dorzolamide دورزولامید

۱۶..... قطره چشمی زایلومول یا کوزوپیت

Error! Bookmark not defined.

۱۷..... لاتانوپروست ۰/۵%

۱۷..... استازولامید:

قطره های چشمی:

- ✓ برخی قطره ها حالت امولوسیون دارند که باید قبل از مصرف تکان داد مثل پردنیزولون، فلورومتولون
- ✓ چشم گنجایش یک قطره را دارد.
- ✓ بین قطرات متفاوت ۵-۱۰ دقیقه فاصله باشد و اشک مصنوعی به علت اختلال در جذب سایر قطره ها در آخر استفاده شود.
- ✓ داروهای چند دوزی پس از باز شدن تا یک ماه قابل استفاده است نیاز به یخچال نیست چه یخچالی چه غیر یخچالی باشد.
- ✓ بعد از ریختن قطره ها باید به مدت ۱ تا ۲ دقیقه گوشه داخلی چشم را باید فشار دهیم تا جذب سیستمیک نشود.
- ✓ نگهدارنده ها به منظور کنترل آلودگی میکروبی به کار می روند و خود نیز می توانند در برخی از بیماران موجب مسمومیت قرنیه شوند.
- ✓ برخی قطره های چشمی با لنزهای نرم تداخل دارند.
- ✓ قطره ها و پمادها باید در درجه حرارت اتاق نگهداری شود مگر اینکه توصیه ی دیگری شده باشد. سرما موجب فساد دارویی و گرما تغییر کارایی دارو می شود.

قطره اشک مصنوعی

دارای یک پولیمر biocompatible (سازگار با زیست) محلول در آب هستند. بدلیل ایجاد یک لایه نازک روی چشم از خروج سریع اشک از چشم و خشکی آن جلوگیری می کند.

هیدروکسی متیل سلولز <----- تیرلوز

هیدروکسی پروپیلن سلولز <----- سینالون

هایپرملوز (HPMC) <----- آرتلاک و sicca

بعضی ها اسیدهای اورونیک هستند یک پلیمر Biodegradable (قابل تجزیه زیستی) در بدن خاصیت ترمیم کنندگی و ضدالتهاب دارند مانند آرتلاک ادونس

قطره های تک دوزی: بیش از هر ۳ ساعت یک قطره استفاده می کنند با رعایت شرایط استریل تا ۲۴ ساعت بعد از باز شدن قابل استفاده است.

لوبریکانتهای: نیمه جامد (ژل پماد) در التیام سوزش و ناراحتی چشم ها موثر هستند. به عنوان مثال: سیمپل آی- آی ژل و لیپوزیک - افتازل

قطره چشمی سدیم کلراید ۲٪ و ۵٪ یا ناتریسالت:

موارد مصرف: در ادم قرنیه با تجویز سدیم کلرید هاپیرتونیک به شکل پماد یا قطره به آب زدایی قرنیه کمک می کند و کمک تشخیصی جهت تسهیل معاینات چشم پزشکی هنگام گونیوسکوپی می باشد.

این قطره سوزش آور است، اغلب توصیه می شود صبح بعد از بیداری استفاده شود چون معمولا در این ساعت ادم قرنیه بیشتر است.

ادم قرنیه: آندوتلیوم قرنیه که مسئول تغذیه و آب زدایی از لایه های میانی قرنیه است در آسیب قرنیه با ورود آب به قرنیه رفته رفته تاریک می شود و دید مختل می شود.

داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی NSAID

آسپرین، استامینوفن، ایبوپروفن، ایندومتاسین، کتورولاک و سینارولاک دیکلوفناک جزو این داروها هستند.

NSAID ها معمولا مواد ضد التهابی ضعیف تر از کورتیکواستروئیدها بوده و دارای عوارض کمتری می باشد. NSAID های موضعی در کاهش درد ناشی از ضایعات قرنیه ای مانند خراش یا جراحی انکساری قرنیه بسیار خوب عمل می کنند.

مکانیسم اثر: با مهار سنتز پروستاگلندین ها از التهاب و درد در بافت های چشم جلوگیری می کند. با کاهش سنتز پروستاگلندین ها فشار داخل چشمی افزایش می یابد و ترشح اشک کم می شود. لذا این داروها را نباید بیشتر از ۱۴ روز و در جراحی عیوب انکساری بیش از ۴ روز مصرف کرد.

عوارض جانبی: سوزش چشم، نازک شدن و سایش قرنیه، اشک ریزی، افزایش فشار چشم

توصیه ها: در صورتی که دچار مشکلات معده یا گوارشی باشند باید با احتیاط مصرف شوند.

قطره چشمی کتورولاک Ketorolac ۰/۴ درصد:

موارد مصرف: یک ضد درد قوی است و جهت کاهش درد ناشی از آسیب های قرنیه ای، خراش ها و در التهاب آلرژیک ملتحمه، عوارض بعد از جراحی آب مروارید و عیوب انکساری هر ۶ ساعت یک قطره استفاده می شود. به علت شدت عوارض جانبی احتمالی نباید بیش از ۱۵ روز استفاده شود.

چنانچه در دوران بارداری یا شیردهی به سر می برید، نباید از قطره کتورولاک استفاده کنید.

عوارض جانبی: در صورتی که با مصرف این دارو دچار مشکلاتی نظیر واکنش شدید آلرژیک (بثورات، کهیر، خارش، مشکل تنفسی، تنگی در قفسه سینه، ورم دهان، صورت، لب ها یا زبان)، درد، سوزش،

قرمزی، تورم یا سوزش مداوم یا سوزاندن چشم، خونریزی غیرمعمول، تغییرات بینایی (به عنوان مثال، تاری دید) شدید، مصرف دارو را قطع و به پزشک مراجعه شود.

قطره چشمی دیکلوفناک DICLOFENAK ۰/۱ درصد:

موارد مصرف: برای کاهش درد و عوارض بعد از جراحی آب مروارید و عیوب انکساری هر ۶ ساعت یک قطره استفاده می شود.

عوارض جانبی: نازک شدن قرنیه (اروزیون)، سوزش چشم، اشک ریزش و افزایش فشار چشم

قطره چشمی تتراکاین ۰/۵٪ یا آنستوکاین:

موارد مصرف: برای بی حس کردن ملتحمه و قرنیه پیش از انجام اقدامات سطحی روی چشم ها (تونومتری، خارج کردن اجسام خارجی، بخیه ها خراشیدگی های قرنیه) استفاده می شود.

عوارض جانبی: التهاب شدید قرنیه، کدورت وزخم قرنیه، تاری دید و سوزش چشم

توصیه ها:

۱- تتراکاین را به مدت طولانی استفاده نکنید چون باعث فرسایش قرنیه و به تعویق افتادن التیام سطح قرنیه می شود.

۲- در صورت بروز علائم شدیدی که نشانگر حساسیت مفرط احتمالی است بلافاصله به پزشک اطلاع دهید.

۳- ممکن است حساسیت به نور ایجاد کند.

۴- موقعی که چشمها بی حس است آنها را نمالید چون ممکن است موجب خراش قرنیه شود.

قطره چشمی فنیل افرین ۱۰٪ و ۲/۵٪:

موارد مصرف: در بیماران منتخب به گلوکوم زاویه باز، به عنوان میدریاتیک جهت معاینات افتالموسکوپیک یا جراحی، برای تسکین یووئیت و چسبندگی عنبیه استفاده می شود.

عوارض جانبی: گرگز کردن گذرای چشم، اشک ریزش، سوزش، درد ابرو، سردرد، تاری دید، افزایش حساسیت به نور، آلرژی ملتحمه، در صورت جذب سیستمیک تپش قلب تاکیکاردی، برادیکاردی (مصرف زیاد)

توصیه ها:

برای جلوگیری از جذب سیستمیک بیش از حد، روی مجرای اشکی در خلال چکاندن دارو برای ۱-۲ دقیقه به آرامی فشار آورید. بی حس کننده موضعی ممکن است قبل از فنیل افرین برای کاهش درد و ناراحتی از احساس گزش و سوزش در چشم ها چکانده شود. از منجمد شدن دارو و قرار دادن در نور خورشید جلوگیری شود. در صورت عدم بهبودی در مدت ۵ روز باید به پزشک مراجعه کنید، پس از چکاندن قطره های چشمی مردمکها گشاد می شوند و تاری دید خواهید داشت.

میدریاتیک ها: آتروپین، هماتروپین، میدراکس

قطره چشمی آتروپین Atropine:

آتروپین سولفات به صورت محلولهای ۰/۵٪، ۱٪، ۲٪، ۳٪، ۴٪، ۵٪، ۱۰٪، ۲۰٪، ۳۰٪، ۴۰٪، ۵۰٪، ۶۰٪، ۷۰٪، ۸۰٪، ۹۰٪، ۱۰۰٪ موجود است. اثر میدریاتیک (گشادی مردمک) و تار شدن چشم حداقل ۱۰ روز باقی می ماند ولی این اثرات می توانند تا ۱۴ روز ادامه یابند.

موارد مصرف: معمولاً در تعیین انکسار چشم بچه ها و در درمان بیماریهای التهابی شدید سیستم یووه آعنبیه، جسم مژگانی، مشیمه (گشادی مردمک قبل و بعد از عمل جراحی گلوکوم بد خیم استفاده می شود. همچنین برای درمان بیماری چشمی به نام آمبلیوپی (تنبلی چشم) و سایر بیماری های چشمی (مانند سیکلپلژی) مورد مصرف بیمار قرار می گیرد.

عوارض جانبی: تاری دید، ترس از نور، افزایش فشار داخل چشم، خشکی چشم، قرمزی موضعی، پوست گر گرفته، سردرد، سرگیجه

نوزادان و کودکان مبتلا به سندروم داوون آسیب مغزی و افراد بلوند و چشم آبی به نظر می رسد به اثرات آتروپین حساس تر باشند.

توصیه ها: در صورت بروز درد چشم، التهاب ملتحمه، تپش قلب، نبض سریع یا سرگیجه فراورده چشمی باید قطع شود و به علت تاری دید نزدیک باید از رانندگی اجتناب کرد. افراد معتاد به الکل و دخانیات نباید از این دارو استفاده کنند.

قطره چشمی هماتروپین ۲٪ و ۵٪ :

سیکلوپلژیک (باعث فلج جسم مژگانی)، گشاد کننده مردمک، آنتی کولینرژیک

موارد مصرف: استفاده عمده آن در درمان یووئیت و آزمون انکسار است و به عنوان درمان کمکی در بعضی موارد کدورت عدسی چشم استفاده می شود. عمده فایده هماتروپین کاهش مدت زمان برگشت آن نسبت به آتروپین است.

تا ۱-۳ روز بعد از استفاده، تاری دید از بین می رود.

عوارض جانبی: افزایش فشار داخل چشمی، تاری دید، ترس از نور، مصرف بیش از حد (برافروختگی، نبض تند و نامنظم)

در صورت تداوم ترس از نور و تاری دید بیش از سه روز از قطع مصرف دارو، به پزشک اطلاع داده شود.

قطره چشمی میدراکس یا تروپیکامید ۰/۵٪ و ۱٪ Mydrax :

موارد مصرف: برای آسان کردن معاینات چشمی و در جراحی چشم استفاده می شود و باعث میدریاز یا گشادی مردمک و ریلکس کردن عضلات چشم می شود.

عوارض جانبی: منجر به سوزش چشمها و تاری دید تا ۵-۶ ساعت می شود ولی عوارض کمتری دارد مطمئن ترین ماده جهت ایجاد میدریاز در کودکان و افراد دیابتی یا بیماران قلبی عروقی است. در صورت داشتن ترس از نور شدید از عینک آفتابی استفاده شود تا دو ساعت بر طرف می شود، در صورت تاری دید از رانندگی اجتناب گردد.

قطره چشمی سیکلوپنتالات ۱٪ Cyclopentolate :

موارد مصرف: به منظور ایجاد میدریاز (گشادی مردمک) و فلج کردن قدرت تطابق چشم به عنوان داروی کمکی در تعیین عیوب انکساری (دور بینی، نزدیک بینی، آستیگمات) و برای اقدامات افتالموسکوپیک تشخیصی استفاده می شود.

عوارض جانبی: تاری دید، احساس سوزش گذرا در هنگام چکاندن دارو، خشکی چشم، ترس از نور، التهاب ملتحمه، افزایش فشار داخل چشم.

توصیه ها: دارو سبب تاری دید تا ۱ روز بعد از استفاده می شود. از رانندگی اجتناب شود و در صورت تداوم نشانه ها بیشتر از ۳۶ ساعت، باید به پزشک معالج اطلاع داد.

قطره های کورتون: بتامتازون، فلورومتولون (FML)، دگزامتازون، لوتمکس ... باعث افزایش IOP و در بیماری های آلرژیک فصلی استفاده می شود و موجب کاتاراکت و گلوکوم می شود.

قطره چشمی بتامتازون یا بتازونیت Betamethazone:

موارد مصرف: التهاب چشم و گوش و بتامتازون چشمی در دو فرم پماد و قطره‌ی چشمی جهت درمان کوتاه مدت مشکلات التهابی غیر عفونی چشم و گوش که به استروئیدها پاسخ می‌دهند، قابل تجویز می‌باشد.

منع مصرف بتامتازون چشمی: سابقه حساسیت به این دارو یا داروهای مشابه، بیماری های قارچی، باکتریال و مایکوباکتریال چشم، عفونت ویروسی چشم مانند هرپس سیمپلکس، واریسلا، مشکلات همراه با چرک و ترشحات چشمی و گلوکوم

عوارض جانبی: تاری دید، درد چشم، سردرد و مشاهده هاله های نورانی در اطراف چراغ ها، پایین افتادن پلک ها و بزرگ شدن غیر عادی چشم، سوزش و آبریزش

هشدار: مصرف طولانی مدت این دارو می‌تواند منجر به فشار خون چشمی و یا گلوکوم چشمی، با آسیب به عصب بینایی، کاهش بینایی و میدان دید، و ایجاد آب مروارید (کاتاراکت) شود.

قطره چشمی فلورومتولون یا FML:

موارد مصرف: این دارو مثل همه کورتیکواستروئیدهای چشمی برای درمان بیماریهای آلرژیک و التهابی پلک، ملتحمه، قرنیه، و قسمت قدامی کره چشم استفاده می‌شود. این فراورده به خاطر اینکه در صورت مصرف طولانی با احتمال خیلی کمی موجب افزایش فشار داخل چشمی می‌شود، نسبت به سایر فراورده ها ترجیح داده می‌شود.

در عفونت ثانویه باکتریایی چشم، تاری دید، احساس سوزش چشم، آب مروارید، کاهش وضوح بینایی، قرمزی پلک، درد چشم، خارش چشم، احساس جسم خارجی در چشم، عفونت ثانویه قارچی چشم، گلوکوم، افزایش فشار داخل چشم، افزایش تولید اشک، آسیب عصب بینایی، سوزش چشم، تورم چشم، عفونت ثانویه ویروسی چشم، نقص در میدان دید، اختلال در بهبود زخم استفاده می‌شود.

هشدار ها:

۱. مصرف طولانی مدت این دارو احتمال بروز افزایش فشار داخل چشمی، گلوکوم، کاهش میزان دید، تولید کاتاراکت و عفونت های ثانوی چشم را افزایش می دهد. در صورت مصرف دارو برای بیش از ۱۰ روز فشار داخل چشمی و عدسی به طور مرتب باید کنترل شود.

۲. بعد از جراحی کاتاراکت، مصرف استروئیدها ممکن است بهبودی را به تاخیر اندازد.

توصیه ها:

۱. احتمال ایجاد عفونت باکتریایی و التهاب قرنیه، کاهش دید و آسیب شدید چشمی وجود دارد، لذا داروهای چشمی را باید با رعایت مسائل بهداشتی برای جلوگیری از آلودگی بکار برد.

۲. ماده محافظ موجود در فراورده (بنزالکونیوم کلراید) ممکن است جذب لنز تماسی نرم شود، لذا حداقل ۱۵ دقیقه بعد از مصرف دارو، لنز تماسی نرم در چشم قرار داده می شود.

۳. برای بیماران دیابتی یا بیماریهای نازک کننده قرنیه و صلبیه با احتیاط مصرف شود.

۴. قبل از مصرف، ظرف دارو را به شدت تکان دهید.

اثر لوتمکس و FML ضعیف بوده و کمتر موجب افزایش IOP می شود.

قطره چشمی نفازولین ۰/۱٪-۰/۱۲٪-۰/۰۳٪:

ضد احتقان و آنتی هیستامین است و در پرخونی و سوزش چشم استفاده می شود. در خشکی چشم نباید استفاده شود.

عوارض مصرف: اتساع مردمک، افزایش فشار داخل چشمی، سردرد، قرمزی چشم، هیپرتانسیون، تهوع، ضعف و تعریق

قطره چشمی پردنیزولون ۱٪ یا پره کورد:

موارد مصرف: قطره چشمی معمولاً در درمان برخی از بیماری های چشمی مانند التهاب قرنیه، التهاب شبکیه، التهاب مفصل چشم و التهاب داخلی چشم (یوئیت) استفاده می شود.

عوارض دارویی: (۱) این سو سپانسیون به راحتی از قرنیه عبور می کند و کارایی بیشتری نسبت به دیگر مواد چشمی دارد ولی بیشترین احتمال دارد IOP را بالا ببرد و موجب عوارض شود. (۲) مصرف طولانی مدت باعث عفونت قارچی و باکتریایی می شود.

(۳) باعث تحریک و خشکی چشم و احساس سوزش و خارش در چشم می شود.

قطره چشمی دکزامتازون ۰/۱٪

موارد مصرف: کورتیکواستروئید قوی است در کاهش التهاب چشم موثر است ولی IOP را بیشتر بالا می برد، در یوئیت و برای کاهش التهاب بعد از جراحی انکساری و کاتاراکت به صورت ترکیب با یک آنتی بیوتیک متداول است.

قطره چشمی لوتمکس ۰/۵ درصد Loemax یا لوترا:

موارد مصرف: حاوی کورتیکواستروئید ضد التهابی بوده و برای رفع التهاب چشم از آن استفاده می کنند.

متعلق به گروهی از داروها به نام کورتیکواستروئیدها (داروهای استروئیدی) است که جهت تسکین التهاب، قرمزی، تحریک، سوزش و ناراحتی چشم بعد از عمل جراحی و آکنه روزاسه استفاده می شود.

توصیه ها: در صورت مصرف این دارو به مدت ۱۰ روز یا بیشتر، فشار داخل چشم باید کنترل شود.

در صورت بروز درد و تشدید قرمزی، خارش و التهاب با پزشک مشورت کنید. مصرف این دارو در اکثر بیماری های ویروسی قرنیه ممنوع است. در صورت وجود گلوکوم، این قطره باید با احتیاط مصرف شود.

این دارو همزمان با لنزهای تماسی نرم مصرف نشود.

آنتی بیوتیک ها

قطره چشمی کلرامفنیکل ۰/۵٪ یا کلوبیوتیک:

موارد مصرف: قطره استریل چشمی کلرامفنیکل، در عفونت های باکتریال سطحی ملتحمه و قرنیه مانند التهاب ملتحمه، التهاب قرنیه و التهاب پلک کاربرد دارد.

کلرامفنیکل، یک آنتی بیوتیک وسیع الطیف است.

عوارض: سردرد، افسردگی خفیف، توهم، نوروپاتی محیطی، کلاپس قلبی-عروقی در نوزادان (سندروم بچه خاکستری) خارش، سوزش، کهیر، تهوع، استفراغ، اسهال، آنمی یا کم خونی

هشدارها: استفاده بیش از اندازه تجویز شده ممکن است سبب بروز واکنش های سمی شود و اگر بسیار کم از آنها استفاده شود ممکن است عفونت، طولانی مدت شود.

توصیه ها: به هم خوردگی معده با درمان آنتی بیوتیک خوراکی بسیار معمول است این بدان معنی نیست که شما نسبت به دارو حساس باشید از پزشکتان بپرسید که آیا برای کاهش این حالت می توانید از فراورده های پرورده مانند ماست استفاده کنید.

این دارو باید در یخچال نگهداری شود و پس از استفاده دوره پنج روزه باید دور ریخته شود. درمان باید تا تقریباً ۷ روز ادامه یابد اما نباید بیش از ۳ هفته بدون تجویز مجدد پزشک ادامه یابد.

پماد تتراسایکلین:

موارد مصرف: تتراسایکلین (Tetracycline) یک نوع آنتی بیوتیک موضعی ۳ درصد و ۱ درصد است که برای درمان عفونت‌های باکتریایی سطح چشم، معاینات چشم پزشکی، کشیدن بخیه چشمی و در جراحی‌های چشمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین تتراسایکلین و هم گروهانش (داکسی سایکلین) به طور سیستمیک در درمان اختلال عملکرد غدد پلکی مفیدند.

هشدارها: تتراسایکلین خوراکی نباید در حاملگی یا در کودکان کمتر از ۸ سال استفاده شود زیرا ممکن است موجب رنگی شدن دندان‌ها و تضعیف مغز استخوان شود. این دارو حساسیت بیمار را نسبت به آفتاب افزایش می‌دهد. آنها با فراورده‌های شیری یا آنتی اسیدها نباید مصرف شود چون ممکن است که اثر تتراسایکلین را کاهش دهد. باید مراقب آفتاب سوختگی بود.

پماد چشمی اریترومایسین:

موارد مصرف: این دارو به علت ایمنی‌اش به جای تتراسایکلین در درمان کونژکتیویت نوزادی یا وقتی که بیمار به تتراسایکلین حساسیت دارد، استفاده می‌شود. اریترومایسین خوراکی معمولاً برای عفونت‌های بیشتر قسمت‌های بدن از جمله پلک به کار می‌رود.

هشدارها: معمولاً درمان آنتی هیستامین‌های خوراکی نباید همزمان با اریترومایسین انجام شود زیرا می‌تواند موجب بروز اثرات سمی در قلب شود. از این گروه، آزیترومایسین است که تاثیر آن در درمان عفونت کلامیدیایی چشم ثابت شده است.

قطره یا پماد چشمی جنتامایسین:

موارد مصرف: به صورت پماد چشمی ۰.۳٪ و قطره چشمی موجود است. داروی انتخابی به عنوان اولین درمان عفونت سطحی چشم است. پماد چشمی جنتامایسین (Gentamicin) در درمان عفونت‌های چشمی، درمان التهاب پلک، التهاب ملتحمه و مجرای اشکی، التهاب قرنیه و زخم قرنیه تجویز می‌شود.

عوارض جانبی: خارش، سوزش، اشک ریزش و ممکن است علائمی همچون "احساس زنگ زدن در گوش، گیجی، تاری دید، عوارض گوارشی، کاهش اشتها، حساسیت به نور" را تجربه کرد، باید هرگز نه درد مقاوم، سوزش، تغییرات بینایی، تورم، خارش یا بدتر شدن شرایط را گزارش کرد.

قطره چشمی سولفاستامید سدیم یا باکتری ماید:

موارد مصرف: آنتی بیوتیک ۲۰٪ و ۱۰٪ برای درمان کنژکتیویت، زخم های قرنیه، سایر عفونت های سطحی چشم و التهاب ملتحمه استفاده می شود. آنها با بی حس کننده های چشمی خاصی بخصوص پروکائین و تتراکائین در تضادند.

عوارض مصرف: عوارض سیستمیک این دارو شامل اختلالات خونی و میوپی (نزدیک بینی) گذراست.

هشدار ها: در صورت ظهور نشانه های حساسیت مفرط (اریتم، راش جلدی، خارش، کهیر) دارو قطع گردد. ترشح چرکی چشم را اطلاع داد. در صورت عدم بهبودی طی ۷ تا ۸ روز بعد ازم مصرف دارو، تشدید علائم، ایجاد درد، خارش و تورم موضعی در چشم ها به پزشک اطلاع داد. تا زمان بهبود کامل عفونت چشم و تایید پزشک، از کاربرد لنز های تماسی خودداری نمود.

فلوروکینولون ها: سیپروفلوکساسین، لووفلوکساسین، افلوکساسین، قدرت نفوذ بسیاری در قرنیه دارند.

قطره چشمی سیپروفلوکساسین ۰/۳٪:

موارد مصرف: در التهاب ملتحمه ی چشم ناشی از عفونت های باکتریایی چشمی مانند کنژکتیویت (چشم صورتی یا التهاب ملتحمه) و زخم های التهابی قرنیه استفاده می شود. غذاهای سرشار از کلسیم از جمله محصولات لبنی مانند شیر و ماست یا آب غنی شده با کلسیم می تواند تاثیر این دارو را کاهش دهد. حداقل ۲ ساعت قبل یا ۶ ساعت بعد از خوردن غذاهای حاوی کلسیم مصرف کنید.

عوارض مصرف: این دارو تهوع، اسهال، سرگیجه، درد معده و شکم، خستگی غیر معمول، غش کردن، تپش قلب، تغییر رنگ ادرار که باید به پزشک اطلاع داد.

قطره چشمی لوفلوکساسین ۰/۵ درصد Levofloxacin یا لواکین:

موارد مصرف: قطره ی لوفلوکساسین برای درمان و کنترل عفونت های باکتریایی چشم بسیار کاربردی است و قطره ی لوفلوکساسین یکی از ساده ترین و کم خطرترین آنتی بیوتیک های چشمی به شمار می آید.

عوارض دارویی: سردرد، سرگیجه، خارش، قرمزی، تورم و خشکی دهان، بوی بد دهان

قرص لووفلوکساسین یا تاوانکس:

موارد مصرف: لووفلوکساسین اثرات ضد میکروبی دارد و برای جلوگیری از مقاومت میکروبی فقط باید با تجویز پزشک مصرف شود. برای درمان عفونت های باکتریایی می باشد.

مصرف هم زمان لووفلوکساسین با روی- کلسیم - منیزیم و سایر فلزات باعث کاهش جذب دارو می شود بنابراین شربت های آنتی اسید - لبنیات - مولتی ویتامین های مینرال حداقل با دو ساعت فاصله زمانی باید مصرف شوند.

عوارض جانبی: تهوع - اسهال - سردرد - گیجی و حساسیت به نور از عوارض معمولی این دارو است. ولی در صورتی که علائم غیر متعارفی مانند خونریزی - کاهش شدید حجم ادرار - تیره شده رنگ ادرار یا مدفوع - زرد شدن پوست یا چشم ایجاد شد دارو را قطع کنید و به پزشک اطلاع دهید.

در صورت بروز اسهال شدید و غیر قابل کنترل پس از مصرف دوره های طولانی مدت لووفلوکساسین ممکن است ناشی از تغییر در میکروب های طبیعی دستگاه گوارش باشد که لازم است پیگیری شود.

توصیه ها: فرم خوراکی لووفلوکساسین بهتر است با معده خالی یک ساعت قبل و یا دو ساعت بعد از غذا مصرف شود. معمولاً یک بار در روز و با یک لیوان پر آب بلعیده می شود.

ضد ویروس ها: یدوکوریدین، ویدارابین، تری فلوریدین، گان سیکلوویر، آسیکلوویر، والاسیکلوویر

پماد چشمی آسیکلوویر:

در درمان و پیشگیری تبخال ناشی از ویروس هرپس، مننژیت ناشی از ویروس هرپس، پیشگیری و درمان زونا و درمان عفونت ناشی از واریسلا (آبله مرغان) مصرف می شود. متابولیسم آن کبدی است به طور عمده از طریق کلیه دفع می شود. جذب پوستی دارو نا چیز است .

عوارض جانبی: اختلالات گوارشی، هپاتیت و زردی، سردرد و سرگیجه، واکنش های حساسیت مفرط و آنافیلاکسی، توهم، لرز، تشنج، جنون و اغما از عوارض گزارش شده این دارو هستند. فلبیت یا التهاب در محل تزریق از عوارض جانبی مهم و نسبتاً شایع آسیکلوویر تزریقی است. امکان بروز عوارض کلیوی به خصوص بعد از تزریق سریع دارو وجود دارد.

توصیه ها: درمان باید در کوتاه ترین زمان ممکن بعد از پیدایش علائم آغاز شود. دوز و طول مدت درمان توصیه شده نباید افزایش یابد، بیمار در طول درمان با داروی سیستمیک باید آب کافی مصرف کند. در صورت مصرف همزمان داروهای نسخه ای به پزشک اطلاع داده شود. در صورت بارداری یا قصد به بارداری یا شیردهی به پزشک اطلاع داده شود. آسیکلوویر موضعی نباید برای درمان هرپس تناسلی استفاده شود و فقط جهت تبخال مصرف می شود.

قبل از استفاده از کرم موضعی محل باید تمیز و خشک باشد. کرم موضعی برای استفاده خارجی است و نباید داخل دهان یا بینی یا پوست سالم و چشم استفاده شود. دست ها قبل و بعد از استفاده از کرم شسته شود. در صورت استفاده از سایر فرآورده های موضعی مثل لوازم آرایشی، ضد آفتاب و سایر داروهای موضعی روی محل استفاده از کرم اجتناب گردد. پماد چشمی آسیکلوویر (Aciclovir) به تجویز پزشک در درمان التهاب قرنیه مورد استفاده قرار می گیرد. این دارو به آسانی از طریق بافت پوششی قرنیه و بافت سطحی چشم جذب می شود.

قرص گان سیکلوویر Ganciclovir:

موارد مصرف: ضد ویروس می باشد و در درمان زخم قرنیه و تبخال چشمی استفاده می شود.

عوارض: درد، سردرد، تهوع، هاله در اطراف چراغ ها و کاهش بینایی و ایجاد سوزش و تاری دید می کند. زمانی که در بیرون از منزل هستید از عینک آفتابی استفاده شود.

قطره چشمی والاسیکلوویر:

موارد مصرف: والاسیکلوویر یک داروی ضد ویروسی است که معمولاً برای درمان و مدیریت عفونت های ناشی از ویروس هرپس سیمپلکس (تبخال) و ویروس واریسلا زوستر (آبله مرغان) استفاده می شود.

عوارض شایع: حالت تهوع، سردرد، استفراغ، سرگیجه، درد شکمی، افسردگی، کاهش نوتروفیل ها، افزایش تست های کبدی، خستگی، کهیر، کاهش پلاکت، حساسیت به نور، اسهال (اطفال)، تب (اطفال)

توصیه ها: می توان والاسیکلوویر را همراه یا بدون غذا مصرف کرد. در صورت بروز ناراحتی گوارشی، با غذا میل شود. مصرف آب و مایعات به مقدار کافی در زمان مصرف دارو و به طور کلی در مدت درمان، توصیه می شود.

قطره چشمی تری فلوریدین Trifluridine ۱% (ویروسید) VIROCID

موارد مصرف: تری فلوریدین در درمان التهاب بافت پوششی ملتحمه از نوع اولیه و نیز التهاب عود کننده بافت پوششی قرنیه و ملتحمه ناشی از ویروس تبخال به کار می رود. جذب سیستمیک ناچیز، نفوذ کافی به قرنیه دارد.

منع مصرف تری فلوریدین: دوره درمان نباید بیش از ۲۱ روز بوده و یا ۵-۳ روز بعد از بهبودی کامل، ادامه یابد و در صورت مصرف همزمان کورتیکواستروئیدها با این دارو، مصرف تری فلوریدین باید چند روز پس از قطع مصرف استروئید ادامه یابد. در صورت قطع مصرف قبل از بهبودی کامل احتمال عود التهاب قرنیه وجود دارد.

به دنبال مصرف موضعی، در بافت قرنیه، عنبیه، جسم مژگانی و مشیمیه ملتهب نفوذ می‌کند.
عوارض جانبی: احساس ناراحتی در چشم و التهاب پلک‌ها از عوارض دارو هستند.

ضدقارچ‌ها: ناتامایسین، فلوکونازول، ایتراکونازول، آمفوتریسین B، کتوکونازول قطره چشمی ناتامایسین:

موارد مصرف: برای درمان التهاب و عفونت قارچی پلک، ملتحمه و قرنیه ناشی از ارگانیسم‌های حساس بکار می‌رود.

عوارض جانبی: واکنش‌های آلرژیک (پرخونی و التهاب ملتحمه) تنها عارضه جانبی این دارو است.

توصیه‌ها: (۱) عدم بهبودی التهاب قرنیه ۷-۱۰ روز بعد از درمان با ناتامایسین نمایانگر مقاومت میکروارگانیسم می‌باشد. برای ادامه درمان به ارزیابی مجدد بالینی و آزمایشات اضافی نیاز است. (۲) بیمار برای کنترل پیشرفت درمان باید به طور مرتب به پزشک مراجعه نماید. (۳) قبل از مصرف فرآورده را باید به شدت تکان داد.

قرص وریکونازول :

موارد مصرف: با متوقف کردن رشد قارچ از عفونت جلوگیری می‌کند.

عوارض جانبی: شامل مشکلات بینایی، حالت تهوع، درد شکم، بثورات پوستی، سردرد است.

توصیه‌ها: این دارو باید با معده خالی (۱ ساعت قبل از غذا یا ۲ ساعت بعد از غذا) مصرف شود. وریکونازول را باید یک دوره کامل مصرف کنید.

قرص ایتراکونازول:

موارد مصرف: برای درمان عفونت‌های قارچی استفاده می‌شود.

عوارض دارویی: سردرد، درد عضلانی، خشکی دهان، تهوع، شکم درد، مشکلات شنوایی

توصیه‌ها: اگر کپسول ایتراکونازول تجویز شده است، هر دوز بلافاصله بعد از غذا مصرف گردد. کپسول‌ها را به طور کامل بلعیده و از جویدن یا باز کردن آنها خودداری نمود.

تداخلات دارویی: با کاربامازپین، فنی توفین، وراپامیل، دیگوکسین، داروهای سرکوب کننده ایمنی (مانند تاکرولیموس، سیکلوسپورین)، آتورواستاتین، وارفارین، آمیودارون، بوسپیرون، رپاگلیناید تداخل دارویی دارد.

داروهای ضد گلوکوم

قطره چشمی بریمونیدین یا بریموگان brimonidine یا آلفا ویرن:

موارد مصرف: با کاهش مقدار مایع قسمت جلوی چشم (به نام زلالیه) و با افزایش خروج مایع از چشم، تغییراتش را اعمال می کند. این دو عمل نیز باعث کاهش فشار داخل چشم می شود.

عوارض جانبی: خشکی چشم، تاری دید، قرمزی چشم، سوزش و التهاب، حساسیت به نور، احساس علائم خستگی، خواب آلودگی، سرگیجه، سردرد، علائم مانند سرماخوردگی، ناراحتی معده و طعم غیر عادی

تداخل دارویی: بتا بلاکرها (به عنوان مثال، آتنولول (atenolol)، متوپرولول (metoprolol)، قطره چشم تیمولول (timolol)، دیگوکسین (digoxin)، داروهای فشارخون بالا (به عنوان مثال، کلونیدین (clonidine)، ترازوسین (terazosin)، داروهای ضدافسردگی سه حلقه ای (به عنوان مثال، آمی تریپتیلین (amitriptyline))

توصیه ها: دربارداری و شیر دهی، مشکل قلبی-عروقی، استفاده از لنز چشمی، مشکل گردش خون (به خصوص سندرم رینود)، احساس سرگیجه کردن حین نشستن و برخاستن سریع، بیماری افسردگی، هرگونه بیماری کبدی و یا مشکل کلیوی و سابقه واکنش آلرژیک به یک دارو باید توجه شود. خشکی دهان ایجاد می کند. خشکی چشم کمتر دیده می شود. زود اثر است در عرض یک ساعت اثر می کند و کاهش ضربان قلب نمی دهد.

قطره چشمی تیمولول ۰.۵٪/۰

موارد مصرف: کاهش فشار داخل چشمی

عوارض جانبی: سردرد، تاری دید موقت، سوزش چشم، خارش یا قرمزی موقت چشم، آبریزش چشم، خشکی چشم، احساس جسم خارجی، ضربان قلب آهسته یا نامنظم، ضعف عضلانی

تداخلات دارویی: با برخی از داروهای ضد افسردگی (مانند فلوکستین)، مسدود کننده های کانال کلسیم (مانند دیلتیازم، وراپامیل)، مسدود کننده های بتای خوراکی (مانند پروپرانولول)، دیگوکسین، اپی نفرین، تتوفیلین

هشدارها:

• بیماران مبتلا به بیماریهای مزمن انسدادی ریوی (برونشیت مزمن و امفیزم) خفیف تا متوسط، اختلالات برونکواسپاستیک یا سابقه آن، آسم و یا سابقه آن نباید از تیمولول استفاده کرد.

- به هنگام هرگونه جراحی از جمله جراحی های دندانپزشکی باید با احتیاط مصرف شود.
- در بیماران مبتلا به دیابت که انسولین یا داروهای خوراکی کاهنده قندخون مصرف می کنند باید با احتیاط مصرف شود چراکه ممکن است علائم هایپوگلیسمی حاد ناشی از دارو را مخفی کند.

- علائم هایپر تیروئیدیسم نیز توسط تیمولول پوشانده می شود بنابراین بیمار باید کاملاً تحت نظر باشد تا از وقوع شرایط اورژانسی و توفان تیروئیدی پیشگیری شود.

- بعلت تاثیرات تیمولول در فشار خون و نبض، در مواردی که بی کفایتی عروق مغزی وجود دارد باید با احتیاط مصرف شود و در صورت وجود علائم نشان دهنده کاهش جریان خون مغزی، دارو باید سریعاً قطع شده و علائم کنترل شوند.

قطره چشمی بتاکسولول ۰/۵٪:

موارد مصرف: بتاکسولول به منظور کاهش فشار داخل چشم در مبتلایان به گلوکوم مزمن مصرف می شود. برای بیماران قلبی ریوی ایمن است.

منع مصرف: در مواردی چون برادی کاردی (کاهش ضربان قلب)، ایست قلبی، نارسایی قلبی، آسم و سابقه بیماری انسدادی راههای تنفسی نباید مصرف شود.

عوارض جانبی: ناراحتی چشم، آنیزوکوریا (عدم تقارن مردمک ها)، تاری دید، جداشدگی مشیمیه، رنگ آمیزی قرنیه، قی کردن چشم، کاهش حساسیت قرنیه، کاهش وضوح بینایی، ترشحات چشمی، درد چشم، خارش چشم، قرمزی چشم، احساس جسم خارجی در چشم، واکنش ازدیاد حساسیت (چشمی)، کراتیت (التهاب قرنیه)، ریزش اشک، ادم چشمی، التهاب چشمی، هراس از نور، خشکی چشم

قطره چشمی پیلوکارپین Pilocarpine یا گلوپتین:

موارد مصرف پیلوکارپین: پیلوکارپین برای درمان گلوکوم با زاویه باز، گلوکوم با زاویه بسته قبل از جراحی و القا تنگ شدن مردمک چشم پس از جراحی یا افتالموسکوپی به کار می رود و باعث کاهش فشار داخل چشم می شود.

منع مصرف پیلوکارپین: این فرآورده در آسم نایژه ای، التهاب عنبیه یا دیگر شرایطی که انقباض مردمک چشم در آنها نامطلوب است و جداشدگی لایه های داخلی شبکیه نباید مصرف شود.

عوارض جانبی پیلوکارپین: درد چشم، تاری یا تغییر در دید، کاهش دید در شب، تحریک چشم و سردرد از عوارض جانبی مهم دارومی باشد.

هشدارها: در صورت تاری دید یا تغییر در دید دور یا نزدیک بویژه به هنگام شب، به پزشک مراجعه گردد.

توصیه ها: دارو بیشتر از مقدار توصیه شده مصرف نشود. چنانچه مصرف یک نوبت از دارو فراموش گردید، بمحض به یاد آوردن، مصرف شود مگر آنکه تقریباً نوبت مصرف بعدی فرا رسیده باشد.

پیلوکارپین اثر ضد میدریاز دارد ولی توصیه نمی شود چون موجب حمله گلوکوم می شود.

قطره چشمی دورزولامید ۲% dorzolamide

موارد مصرف: دورزولامید به تنهایی یا به همراه داروهای بتابلاکر برای کاهش فشار داخل چشم، گلوکوم با زاویه باز، گلوکوم پسودواکسفولیاتیو و افزایش فشار داخل چشم به کار می رود. دورزولامید باعث می شود تا فشار چشم افراد مبتلا به فشار خون بالا را کاهش دهد و همچنین این قطره از آسیب های بیشتر بعدی در افراد مبتلا به گلوکوم جلوگیری می کند.

عوارض جانبی مهم: التهاب موضعی، تهوع، استفراغ، اشک ریزی، سردرد، ضایعات جلدی

قطره چشمی زایلومول یا کوزوپت (دورزولامید یا تیمولول)

موارد مصرف: برای درمان افزایش فشار داخل چشم که به دلیل گلوکوما ایجاد شده است مورد استفاده قرار می گیرد. کاهش یافتن فشار داخل چشم سبب پیشگیری از بروز نابینایی میشود. این دارو با کاهش دادن مقدار مایع موجود در چشم عمل میکند.

احتیاطات دارویی:

۱. در صورت داشتن آلرژی نسبت به دیگر داروها، مواد غذایی یا سایر مواد که میتوانند علایمی از جمله کهیر، خارش، دانه دانه شدن پوست، تنگی نفس، تورم در صورت، لب ها، زبان و گلو را داشته باشند.
۲. در صورتی که به بیماری هایی مانند آسم یا دیگر اختلالات تنفسی، نارسایی قلب، ضربان قلب نامنظم و یا کند دچار هستید.
۳. مبتلا بودن به بیماری مزمن انسدادی ریه
۴. در صورت داشتن بیماری کلیوی
۵. در صورت مصرف آستازولامید یا متازولامید

توصیه ها:

در صورت مصرف هرگونه داروی دیگر اعم از داروهای با نسخه یا بدون نسخه، ویتامین ها و داروهای گیاهی پزشک را در جریان گذاشت. همچنین پزشک را در جریان وضعیت سلامتی و شرایط پزشکی قرار داد. از مصرف و یا قطع مصرف این دارو و یا تغییر میزان دوز دارو به صورت خودسرانه اجتناب کرد.

این دارو میتواند سبب مخفی شدن علایم کاهش قند خون در بدن شود؛ در این مورد با پزشک مشورت کرد. این دارو میتواند تشخیص علایم پرکاری تیروئید مانند ضربان قلب سریع را با مشکل مواجه سازد. اگر مبتلا به پرکاری تیروئید بوده و مصرف این دارو را بصورت ناگهانی متوقف کرده اید؛ پزشک را در جریان بگذارید. این وضعیت میتواند خطر ساز باشد. در صورت بارداری، قصد بارداری داشتن و یا به نوزاد خود شیر دادن، باید با پزشک مشورت کرد. این دارو تنها برای استفاده چشمی می باشد. مقدار مصرف معمول این دارو برای بزرگسالان ۱ قطره در چشم دو بار در روز می باشد. در صورت ظاهر شدن علایم بهبودی نباید مصرف دارو را متوقف کرد و باید استفاده از آن را ادامه داد.

برای اثربخشی هرچه بیشتر؛ دارو را بصورت مرتب استفاده کرد و سعی کرد هیچ یک از نوبت های مصرفی را فراموش نکرد. اگر از لنز استفاده می شود حین استفاده از دارو لنز را از چشم خارج نمود و حد اقل ۱۵ دقیقه بعد از مصرف دارو لنز را در چشم قرار داد. اگر چشم دچار عفونت و یا تحریک پذیری شد لنز را نباید در چشم قرار داد.

عوارض جانبی :

در صورتی که هریک از علائم زیر اتفاق افتاد باید به پزشک مراجعه کرد:

- ✓ علائم واکنش آلرژیک مانند دانه دانه شدن پوست، کهیر، سرخی، تورم، پوسته پوسته شدن و یا تاول زدن پوست که بعضا همراه با تب است؛ خس خس سینه، احساس تنگی در قفسه سینه یا گلو، مشکل در تنفس و تکلم، ایجاد شدن تغییرات غیر معمول در صدا، تورم صورت، لب ها، زبان و گلو.
- ✓ بروز تغییرات در وضعیت بینایی، درد چشم و یا تحریک پذیری شدید چشم.
- ✓ ضربان قلب کند
- ✓ تنگی نفس
- ✓ افزایش وزن
- ✓ تورم پاها یا بازو ها
- ✓ ضعف عضلانی

قطره چشمی لاتانوپروست ۰/۵٪ یا زالاتان:

موارد مصرف لاتانوپروست: ضد گلوکوم، کاهش دهنده فشار داخل کره چشم

عوارض جانبی: احساس جسم خارجی در چشم، درد چشم، سوزش چشم، پرخونی چشم، پرخونی ملتحمه، ترشحات چشمی، افزایش طول مژه، کراتیت نقطه ای، تاری دید، افزایش ضخامت مژه، خارش چشم، سوزش چشم، رنگی شدن عنبیه، کاهش وضوح بینایی، ریزش اشک، قی کردن چشم، سندرم خشکی چشم، هراس از نور، ادم پلک، ادم ملتحمه عفونت مجاری تنفسی فوقانی

توصیه ها: ظرف باز نشده از قطره های چشمی لاتانوپروست را در یک یخچال نگهداری کرد. پس از باز کردن و شروع به استفاده از قطره کردن، آن ها را در دمای اتاق ذخیره، به دوراز رطوبت، گرما، و نور نگهداری کرد. افرادی که از لنز تماسی استفاده می کنند باید ۱۵ دقیقه قبل از چکاندن قطره لنز را از چشم خارج کنند.

هشدار: لاتانوپروست با افزایش رنگدانه عوارض قهوه ای در ملانوسیت های عنبیه ممکن است تدریجا را تغییر دهد.

قرص استازولامید:

موارد مصرف: استازولامید در درمان گلوکوم ثانویه و زاویه باز و همچنین به منظور کاهش فشار داخل کره چشم قبل از جراحی گلوکوم مصرف می شود. این دارو در درمان و کنترل حملات تشنجی غائب (صرع کوچک)، حملات تونیک - کلونیک (صرع بزرگ) حملات تشنجی نسبی ساده و میوکلونیک همراه با سایر داروهای ضد تشنج بکار می رود.

عوارض جانبی: تهوع، استفراغ، بی اشتها، اسهال، بی حسی یا سوزن شدن، به ویژه در بازوها و پاها؛ خواب آلودگی، گیجی؛ مشکلات شنوایی، زنگ زدن گوش؛ افزایش ادرار؛ یا احساس تغییر در طعم و مزه (طعم فلز و گچ) و حس سوزش در انگشتان می دهد.

توصیه ها:

- ۱- این دارو را صبح مصرف کرد زیرا می‌تواند به دلیلی خاصیت دیورتیک با خواب تداخلی ایجاد کند.
- ۲- در صورتی که تهوع ایجاد نماید می‌توان با غذا مصرف کرد که البته به طور مختصری جذب کاهش می‌یابد.
- ۳- قند خون کنترل شود و میوه های حاوی پتاسیم مصرف شود.
- ۴- فرآورده های کپسولی را هرگز جویده نشود و یا خرد نگردد.
- ۵- دقیقاً مطابق با دوز تجویز شده دارو را مورد استفاده قرار داد. در صورتی که یک دوز فراموش شده، به محض به خاطر آوردن از دارو استفاده نمود و هرگز دوز دارو را دو برابر نکرد.
- ۶- در صورت پیدایش موارد زیر به پزشک اطلاع داد: خونریزی غیر عادی، کبودی، پارستزی (بی حسی)، ترمور، درد پهلوی و یا راش پوستی.
- ۷- به منظور پیشگیری از پیدایش حساسیت پوستی از ضد آفتاب استفاده نموده و سطح گلوکز خون و ادرار را چک کرد.
- ۸- در صورت پیدایش خواب‌آلودگی از انجام کارهای خطرناک اجتناب نمود.
- ۹- در صورت عدم وجود مورد منع، روزانه ۲-۳ لیتر مایع مصرف نمود.

. رفرنس ها

برایان دووال- رابرت کرشنر- مترجم دکتر محمد رسول صبوری، میترا صدقی

Reference: www.webmd.com